Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny w klasie 3 i 4 technikum oraz klasie 2 branżowej szkoły II stopnia.

Dwudziestolecie międzywojenne, wojna i okupacja.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	• określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej	• wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym	• dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne	• porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestoleciu międzywojennym
Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego	• wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym	• porównać architekturę secesyjną i modernistyczną	• dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	• wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego	• scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego • wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu międzywojennego w Polsce	• wymienić najistotniejszych twórców z epoki	• wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze	• wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce

Podróż w nieistnienie – *Topielec* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze	• omówić aspekt epistemologiczny utworu	• dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu
Człowiek wobec niedoskonałości świata – *Dusiołek* Bolesława Leśmiana	• omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze	• wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję	• wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi)	• odczytać przenośny sens opowiadanej historii	• omówić funkcję kolokwializmów w wierszu
Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, *Ogród w Milanówku, koty styczniowe*	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury	• wskazać konteksty związane z motywem ogrodu	• zinterpretować kluczowe motywy w wierszu	• porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z *Dusiołkiem* Bolesława Leśmiana
Zmysłowy obraz intymności – *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	• wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności	• omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze

Co jest po drugiej stronie? – *Dziewczyna* Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • zdefiniować balladę	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	w kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji
Krytyczne czytanie tekstu	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Prowokacja artystyczna – *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumu we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury	• zinterpretować znaczenie tłumu i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: *Tłumie! Ty masz RACJĘ!!!*	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Manifest poetycki – *Do krytyków* Juliana Tuwima	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów	• zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Eksperymenty językowe	• zaprezentować skojarzenia z	• wskazać w wierszu synestezję	• zrekonstruować sens wiersza	• omówić warstwę brzmieniową utworu	• dokonać analizy budowy słowotwórczej

– *Słowisień* Juliana Tuwima	wyrazami użytymi w tekście				wyrazów użytych w wierszu
Powrót do źródeł poezji – *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima	• wskazać w wierszu słowa klucze	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Romantyczny charakter wiersza *Mochnacki* Jana Lechonia	• omówić treść wiersza	• dokonać analizy kompozycji utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić emocje towarzyszące koncertowi • porównać wiersz z koncertem Jankiela z *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza	• zinterpretować symbolikę przestrzeni w wierszu	• dokonać analizy wiersza pod kątem jego muzyczności
Portret Sarmaty w wierszu *Sejm* Jana Lechonia	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wymienić cechy szlachcica na podstawie utworu	• wskazać konteksty związane z wizerunkiem Sarmaty w kulturze	• zinterpretować symboliczne znaczenie wkraczania Zagłoby do sali sejmowej • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Eros i Tanatos – przenikanie się motywów miłości i śmierci w wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną…*] Jana Lechonia	• określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu	• wskazać w utworze nawiązania do tradycji literackiej	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci	• wskazać konteksty filozoficzne
Tragizm ludzkiej	• omówić treść wiersza	• rozpoznać środki językowe użyte w	• omówić funkcje marzenia sennego w	• zinterpretować puentę wiersza	• omówić funkcje nawiązania do *Boskiej*

egzystencji – *Spotkanie* Jana Lechonia	• zaprezentować sytuację liryczną w utworze	wierszu i określić ich funkcję	wierszu		*komedii* Dantego Alighieri
Czas obśmiany, czas oswojony – *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	• omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić, dlaczego wyraz *Czas* został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Epigramatyczny charakter *Pocałunków* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów	• zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworów
Laura i Filon Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego	• omówić treść utworu • zdefiniować sielankę	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze	• wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej	• zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu
Lęk przed starością –	• wymienić cechy starości przedstawione w	• rozpoznać środki językowe użyte w	• omówić sposób przedstawienia w	• zinterpretować znaczenie wierszy	• zinterpretować i porównać puenty wierszy

Stara kobieta Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i *gubione* Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	utworach	tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję	utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek	Krystyny Miłobędzkiej	
Pochwała urbanizacji – *Gmachy* Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy związane z miastem	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze	• zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Człowiek wobec ogromu katedry – *Notre-Dame* Juliana Przybosia	• wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforykę utworu	• sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Poetyka katastrofizmu w wierszu *Równanie serca* Juliana Przybosia	• odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki	• zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu	• zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
Poetycki obraz wsi w utworze *Na wsi* Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju	• zinterpretować puentę wiersza	• omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju
Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu *mały mit* Józefa Czechowicza	• określić sytuację komunikacyjną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	• wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Dom rodzinny i rewolucja w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego	• omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej

(lektura obowiązkowa)	powieści	Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki			
Dwór szlachecki i miłość w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (*Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza)
Wolna ojczyzna i polityka w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• zinterpretować ostatnią scenę powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera
Podróż do mitycznej Polski w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
Przedwiośnie Stefana Żeromskiego – kształt	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych

artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)			oraz określić ich funkcję		
Nawiązania – Tomasz Różycki, *Szklane domy*	• omówić treść wiersza • wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • przedstawić cechy grup A i B	• omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów	• zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego	• wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w *Ferdydurke* do swoich doświadczeń	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości	• objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt	• dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens
Forma uświadomiona i rozbicie formy – *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę	• dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty
Piekło Formy – szkoła,	• zrelacjonować fragment, w którym	• zaprezentować sposób mówienia o	• zinterpretować znaczenie pojęcia	• zinterpretować ostatni akapit	• omówić strategie manipulowania formą

nowoczesność, tradycja. *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	pojawia się wyraz *łydka*	gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: *pupa*, *łydka* i *gęba*	*pupa* w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia *łydka* w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia *gęba* w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia *forma* (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne)	powieści	
Ferdydurke Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści • omówić język utworu	• omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści	• wskazać w utworze elementy awangardowe	• omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu	• wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w *Ferdydurke*
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
77. i 78. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	• zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową	• wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej	• odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego	• omówić funkcje innowacji językowych w tekstach literackich

	• zdefiniować modę językową				
79. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
80. Błędy językowe	• zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych	• przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście	• nazwać błędy językowe znalezione w tekście	• poprawić błędy językowe	• wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
***81.** Felieton	• zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów	• wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów	• omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu	• zredagować felieton	
82. Skarga, zażalenie, reklamacja	• zaprezentować cechy skargi • wymienić etapy pisania skargi • zdefiniować zażalenie • wymienić etapy pisania zażalenia • zdefiniować reklamację	• dostosować formę tekstu do sytuacji • określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację	• skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę	• zredagować skargę, zażalenie i reklamację	• dokonać analizy podanych: skargi, zażalenia, reklamacji, wskazać ich mocne i słabe strony

	• wymienić etapy pisania reklamacji				
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
83. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
84. Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny	• określić ramy czasowe epoki • opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę	• opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce	• omówić zjawisko Holokaustu	• omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego	• scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie
85. Sztuka wobec wojny	• zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej	• omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów	• omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej	• zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji	• analizować dzieła sztuki okresu wojny i okupacji pod względem formalnym
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu *Historia*	• wskazać w wierszu elementy związane z militariami	• omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot	• zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości	• zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do

Krzysztofa Kamila Baczyńskiego		liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości		tradycji literackiej
Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu *Pokolenie* [*Wiatr drzewa spienia…*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia	• zinterpretować znaczenie odwołania do *Iliady* Homera • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Z głową na karabinie Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	• wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i teraźniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę tekstu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Dziecko wobec wojny – *Elegia o…* [*chłopcu polskim*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii	• odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Mityzacja miłości w *Erotyku* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami	• wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty	• zinterpretować ostatnią strofę – dedykację	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
Dwie koncepcje poezji w wierszu *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego	• wskazać w wierszu obszary przeszłości i teraźniejszości	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • scharakteryzować postawę, którą musi przyjąć podmiot liryczny • omówić kompozycję wiersza	• omówić rolę kontrastu w wierszu • zaprezentować dwie koncepcje poezji opisane w wierszu • zinterpretować funkcję świata natury przedstawionego w wierszu	• zinterpretować zestawienie przeszłości i teraźniejszości w kontekście historycznym	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		• rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
Pejzaż zagłady – *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty)	• określić rodzaj liryki • opisać przestrzeń ukazaną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić funkcje kontrastu zastosowanego w wierszu • wskazać konteksty biblijne i określić ich funkcję • wskazać w utworze elementy ekspresjonizmu i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka w utworze Tadeusza Gajcego • zinterpretować tytuł wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Żegnając się z matką Tadeusza Gajcego – pełne niepokoju wyznanie liryczne	• wskazać adresata lirycznego utworu i określić jego cechy	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób wyrażenia niepokoju w wierszu • opisać rzeczywistość w wierszu skontrastowaną z postacią matki • odnieść zawarty w wierszu obraz matki do tradycji literackiej	• omówić symboliczne znaczenie postaci matki w utworze	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Miłość w czasach apokalipsy – *Miłość bez jutra* Tadeusza Gajcego	• wskazać fragmenty świadczące o wojennym kontekście utworu	• wskazać w wierszu cechy liryki miłosnej • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki	• omówić funkcję natury w utworze	• zinterpretować tytuł wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
Przesłanie poety-żołnierza – *Do potomnego* Tadeusza Gajcego	• wskazać fragmenty utworu, w których podmiot liryczny opisuje samego siebie • wymienić wskazówki przekazane potomnym przez podmiot liryczny	• zaprezentować światopogląd podmiotu lirycznego wiersza • przedstawić sposób postrzegania potomnych przez podmiot liryczny utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza w kontekście biografii poety • zdefiniować tragizm pokolenia reprezentowanego przez podmiot liryczny • omówić funkcję zestawienia losów podmiotu lirycznego wiersza z obrazem potomnego	• zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu *Campo di Fiori* Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Pytania o sens sztuki po	• omówić treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu	• scharakteryzować dwa modele poezji	• zinterpretować metaforykę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy

wojnie – *Przedmowa* Czesława Miłosza	• określić rodzaj liryki	lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	ukryte pod sformułowaniami: *mowa prosta* i *czarodziejstwo słów*	• zinterpretować puentę wiersza	wiersza
Dwa obrazy rzeczywistości w *Walcu* Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe	• omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w.	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforykę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Wyznanie ocalonego – *Ocalony* Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu *widziałem* • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Manifestacja żalu w *Lamencie* Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata	• omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

	lirycznego wiersza		mitologiczne oraz określić ich funkcję		
Samotność w cierpieniu – *Ściana* Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
Człowiek wobec człowieka w *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów	• omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów	• omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście	• wskazać cechy człowieka zlagrowanego	• omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
Człowiek wobec zła w *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić zachowania więźniów	• wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej	• wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej	• omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	• dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu

Kobieta w systemie zbrodni – *Ludzie, którzy szli* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • opisać sytuację kobiet w obozie	• rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia esesmanek w tekście	• omówić kreację narratora utworu	• dokonać analizy języka, za pomocą którego narrator opisuje kobiety
Literatura obozowa jako przestroga – *Ludzie, którzy szli* Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować, na czym polegał system upokarzania i wykorzystywania kobiet	• rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • omówić sposób kreacji bohaterek utworu	• wskazać fragmenty tekstu, w których narrator stosuje kontrast, i wyjaśnić funkcję tego zabiegu • omówić sposób przedstawienia tragizmu bohaterek	• odczytać dosłowny i metaforyczny sens tytułu tekstu	• omówić tragizm więźniów obozów koncentracyjnych, przywołując różne konteksty
Nawiązania – Jan Józef Szczepański, *Przed nieznanym trybunałem* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne	• wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina *wstrząsającym przełomem*	• porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem *Ocalony* Tadeusza Różewicza	• porównać język eseju Jana Józefa Szczepańskiego z językiem prozy Tadeusza Borowskiego
Nawiązania – Irit Amiel, *Spóźniona* (wybór)	• omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy	• omówić kreację bohaterki wiersza *Ona* • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat bohaterki wiersza *Ona* w kontekście utworu Tadeusza Borowskiego *Ludzie, którzy szli* • omówić funkcję ubioru w wierszu *Ona*	• zinterpretować tytuł *Egzamin z Zagłady* • wypowiedzieć się na temat obowiązków przedstawionych w wierszu *Egzamin z Zagłady*	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wierszy
Nawiązania – Zyta Rudzka, *Ślicznotka doktora Józefa* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów powieści	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani	• omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych	• wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu	• omówić funkcję opisów cielesności we fragmentach powieści Zyty Rudzkiej i opowiadaniach Tadeusza Borowskiego

		Czechny		koncentracyjnego	
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
Rzeczywistość łagrów w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową	• scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie	• zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów	• dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa	• omówić kontekst biograficzny utworu
Problematyka moralna *Innego świata* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować bohaterów utworu	• omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa	• zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego	• zinterpretować rozdział *Upadek Paryża*	• dokonać analizy procesu reifikacji
Inny świat Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	• zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną	• wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście	• omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu	• wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną	• dokonać analizy językowej fragmentów rozdziału *Ręka w ogniu*

		i określić ich funkcję			
Nawiązania – Gieorgij Władimow, *Wierny Rusłan. Historia obozowego psa* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana	• zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa	• zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego	• zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę
Historia deformuje, pamięć ocala – *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście	• wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach	• wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana	• wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu	• omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście
O śmierci, życiu i Panu Bogu – *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście	• zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu	• przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga	• zinterpretować zakończenie tekstu	• zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych
Nawiązania – Wojciech Tochman, *Jakbyś kamień jadła* (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok	• porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja	• dokonać analizy języka relacji	• omówić kontekst historyczny reportażu Wojciecha Tochmana

			zwłok		
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty